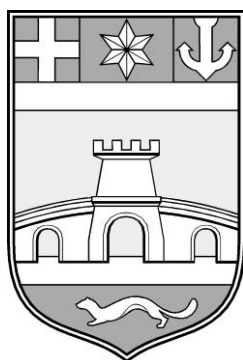

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
ŽUPAN

- a) **GODIŠNJI PROGRAM
ZAŠTITE, ODRŽAVANJA,
OČUVANJA, PROMICANJA I
KORIŠTENJA ZAŠTIĆENIH
PRIRODNIH PODRUČJA
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2019. GODINU**
- b) **FINANCIJSKI PLAN JAVNE
USTANOVE AGENCIJE ZA
UPRAVLJANJE ZAŠTIĆENIM
PRIRODNIH VRIJEDNOSTIMA
NA PODRUČJU OSJEČKO-
BARANJSKE ŽUPANIJE ZA
2019. GODINU I PROJEKCIJE
PLANA ZA 2020. i 2021. GODINU**

Materijal pripremila

*Javna ustanova Agencija za upravljanje
zaštićenim prirodnim vrijednostima na
području Osječko-baranjske županije*

Osijek, prosinac 2018.

a)

Sukladno članku 134. stavak 1. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13.) i članku 19. Statuta Javne ustanove Agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 5/06. i 6/10.), Upravno vijeće Javne ustanove na ----- sjednici održanoj -----predlaže

GODIŠNJI PROGRAM
zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i
korištenja zaštićenih prirodnih područja
Osječko-baranjske županije za 2019. godinu

Javna ustanova pravna je osoba registrirana po Zakonu o ustanovama te ustanova koja je osnovana temeljem Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 70/05.). Godišnji program rada dijeli se na cjeline koje obuhvaćaju rad ustanove kao pravne osobe i rad kojim se ostvaruje misija iz Zakona o zaštiti prirode.

- zaštita,
- održavanje,
- očuvanje,
- promicanje i
- korištenje.

Godišnji program zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih područja Osječko-baranjske županije za 2019. godinu čine:

- plan i program zadaća i mjera zaštite, održavanja, očuvanja, promicanja i korištenja zaštićenih prirodnih područja Osječko-baranjske županije;
- financijska sredstva planirana za njihovo ostvarivanje;
- usklađenje akata Javne ustanove sa zakonskim propisima.

1. UVOD:

Na području Osječko-baranjske županije zaštićeno je 18 prirodnih područja podijeljenih u 6 kategorija. Javna ustanova upravlja s 16 zaštićenih prirodnih područja, podijeljenih u 5 kategorija: Posebni rezervat (ornitološki) – Podpanj, Regionalni park - Mura-Drava, Značajni krajobraz - Erdut, Spomenik parkovne arhitekture (BILJE - Park oko dvorca princa Eugena Franje od Savoye i Piemonta; ČEPIN - Park oko dvorca Adamovich (Knobloch); DALJ - Patrijarški park; DONJI MIHOLJAC - Park oko dvorca Hilleprand von Prandau i Mailath; ĐAKOVO - Mali park; ĐAKOVO - Perivoj J.J.Strossmayera; KNEŽEVO - Park Marije Christine; NAŠICE - Perivoj oko Dvorca obitelji Pejačević; OSIJEK - Park kralja Petra Krešimira IV; OSIJEK - Perivoj kralja Tomislava; TENJA - Park oko Dvorca Adamović Čepinski; VALPOVO - Park oko dvorca Prandau Normann) i Spomenik prirode - Travnjačka površina na Biljskom groblju, a s preostala 2 prirodna područja Park prirode – Kopački rit i Posebni Zoološki rezervat – Kopački rit upravlja JU Park prirode Kopački rit. Osim Zakonom zaštićenih područja na teritoriju Osječko-baranjske županije postoje i područja zaštićena unutar sustava europske ekološke mreže, NATURA 2000 i UNESCO rezervata biosfere Mura-Drava-Dunav.

Najveći dio površine zaštićenih prirodnih vrijednosti na području Osječko-baranjske županije zauzimaju Regionalni park - Mura-Drava i Park prirode "Kopački rit" unutar kojeg se nalazi posebni zoološki rezervat.

Osim zaštićenih područja s kojima Javna ustanova upravlja, na području Osječko-baranjske županije pod zaštitom je park prirode i posebni zoološki rezervat, a s kojim upravlja Park prirode Kopački rit. Ukupna zaštićena područja čine oko 20,45% površine Županije. Jedno od značajnih zaštićenih područja s kojim Javna ustanova upravlja je Ornitološki rezervat Podpanj.

Tabela 1: Popis zaštićenih prirodnih područja na području Osječko-baranjske županije

Zaštitna kategorija	Naziv	Grad / Općina	Površina (ha)	Godina zaštite
Park prirode	KOPAČKI RIT	Bilje	17.700,00	1976./1999.
Posebni rezervat	KOPAČKI RIT (ZOOLOŠKI)	Bilje	7.228,00	1967.
	PODPANJ (ORNITOLOŠKI)	Donji Miholjac	84,99	1997.
Regionalni park	MURA-DRAVA	Belišće Bilje Darda Donji Miholjac Erdut Jagodnjak Marijanci Osijek Petlovac Petrijevci Podravska Moslavina Valpovo Viljevo	26.102,49	2011.
Značajni krajobraz	ERDUT	Erdut	160,00	1974.
Spomenik parkovne arhitekture	BILJE - PARK OKO DVORCA	Bilje	8,8	1975.
	ČEPIN - PARK OKO DVORCA	Čepin	2,03	1975.
	DALJ - PARK UZ PATRIJARŠIJU	Erdut	1,21	1973.
	DONJI MIHOLJAC - PARK OKO DVORCA	Donji Miholjac	9,63	1958.
	ĐAKOVO - STROSSMAYEROV PERIVOJ	Đakovo	8,65	1968.
	ĐAKOVO - MALI PARK	Đakovo	1,01	1970.
	KNEŽEVO - PARK OKO DVORCA	Popovac	14,05	1976.
	NAŠICE - PARK OKO DVORCA	Našice	34,34	1949.
	OSIJEK - PARK KRALJA PETRA KREŠIMIRA IV	Osijek	2,43	1973.
	OSIJEK-PERIVOJ KRALJA	Osijek	18,43	1973.

Zaštitna kategorija	Naziv	Grad / Općina	Površina (ha)	Godina zaštite
	TOMISLAVA			
	TENJA - PARK OKO DVORCA	Osijek	2,91	1973.
	VALPOVO - PERIVOJ OKO DVORCA	Valpovo	24,88	1958.
Spomenik prirode	TRAVNJAČKA POVRŠINA NA BILJSKOM GROBLJU	Bilje	0,63	2001.

Tabela 2: Popis područja ekološke mreže na području Osječko-baranjske županije

REDNI BROJ	ŠIFRA PODRUČJA	NAZIV PODRUČJA
Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove - POVS		
1.	HR 200728	Biljsko groblje
2.	HR 200730	Bistrinci
3.	HR2001308	Donji tok Drave
4.	HR2001354	Područje oko jezera Borovik
5.	HR2001309	Dunav s Kopačkog rita
6.	HR2001085	Ribnjak Grudnjak s okolnim šumskim kompleksom
7.	HR2001086	Breznički ribnjak
8.	HR2001328	Londa i obronci Dilja
9.	HR2000573	Petrijevci
10.	HR2000394	Kopački rit
11.	HR2000623	Šume na Dilj gori
12.	HR5000015	Srednji tok Drave
Područja za očuvanja značajna za ptice - POP		
1.	HR1000016	Podunavlje i donje Podravlje
2.	HR1000011	Ribnjaci Grudnjak i Našički ribnjak

Djelatnosti Javne ustanove prema Zakonu o zaštiti prirode su:

- praćenje i proučavanje stanja zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti iz nadležnosti Županije, te vođenje odgovarajuće evidencije o njima i njihovom stanju,
- temeljem stručnih elaborata priprema i nadležnim tijelima Županije predlaže akte o proglašenju zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti iz nadležnosti Županije,
- nadziranje provođenja mjera zaštite na zaštićenim područjima,
- pred nadležnim inspeksijskim tijelima pokretanje postupaka nadzora i poduzimanja mjera zaštite zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti,
- briga o organizaciji pravilnog održavanja, zaštite i korištenja zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti,

- pružanje stručne pomoći vlasnicima i korisnicima zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti u izvršavanju njihovih obveza prema zaštićenim prirodnim vrijednostima, a osobito davanjem stručnih mišljenja i naputaka,
- priprema, organiziranje i provođenje aktivnosti promicanja zaštićenih područja i drugih zaštićenih prirodnih vrijednosti, kao dijela prirodne baštine Županije,
- sudjelovanje u izradi prostornih planova područja posebnih obilježja (regionalnog parka i sl.), te drugih prostornih planova,
- obavljanje drugih stručnih poslova zaštite prirode iz djelokruga Županije.

2. ZAŠTITA:

Zaštita pojedinih područja je temeljna metoda očuvanja biološke i krajobrazne raznolikosti. Temeljni zakon iz ove oblasti je Zakon o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13. i 15/18.). Zaštićeni predjeli posebnih vrijednosti time uživaju posebnu zaštitu, te će se sukladno tome na tim područjima i provoditi primjerene mjere zaštite ovisno o kategoriji zaštićenog dijela prirode. Neprekidno će se pratiti utjecaj svih djelatnosti u zaštićenim prostorima na ukupan ekosustav i u slučaju negativnih utjecaja osigurati pravovremeno djelovanje.

Osnovne programske zadaće odnose se na očuvanje svih prirodnih vrijednosti, kako krajobraza i njegova podzemlja, tako i biljnog i životinjskog svijeta, posebno vodeći računa o značajnim florističkim i šumskim lokalitetima i područjima. Prirodna bogatstva naše Županije sustavno se iskorištavaju već stoljećima. Biološkim resursima se gospodari najviše u sklopu šumarstva, poljoprivrede, lovstva i ribolovstva. Sve su ovo djelatnosti zakonski regulirane, ali postojeći propisi ne vode dovoljno brige o potrebi održivosti gospodarenja prirodnim dobrima.

Zaštita prirode mora biti integralna: temeljiti se i dalje na zaštiti vrsta i njihovih staništa, ali također nadzirati i upravljati onim procesima i djelatnostima koje ugrožavaju očuvanje i održivo korištenje prirodnih dobara.

U 2019. godini nastavit će se monitorinzi za ciljane vrste koji su se provodili i u prijašnjim godinama:

- Zmije Žuta Poljarica - *Dolichophis caspius* na zaštićenim područjima Osječko-baranjske županije;
- Bijela roda - *Ciconia ciconia* na području cijele Osječko-baranjske županije;
- Zimsko prebrojavanje ptica močvarica, ali će se paralelno raditi i na usavršavanju i osposobljavanju vlastitih djelatnika za obavljanje takvih projekata.
- Gniježđenje ptica močvarica na područjima kojima upravlja JU
- Monitoring podzemnih i nadzemnih voda
- Monitoring dendroflоре i stanja zaštićenih područja

3. OČUVANJE I ODRŽAVANJE:

Očuvanje i održavanje zaštićenih prirodnih vrijednosti bazira se na zakonom propisanim mjerama zaštite, programima i osnovama gospodarenja, kao i izdanim uvjetima zaštite prirode i dopuštenjima za zahvate u prostoru. Ovim programom u dijelu koji se odnosi na očuvanje i održavanje zaštićenih dijelova prirode i prirodnih vrijednosti planiraju se nužne aktivnosti s ciljem da pojedini dijelovi prirode zadrže sadašnji status zaštite odnosno temeljne karakteristike zbog kojih su taj status i dobili. Poznavajući stanje u kojem se nalaze zaštićena područja naše Županije bit će potrebno provesti niz mjera i dogovora s vlasnicima za njihovo saniranje i očuvanje. Ovisno o financijskim mogućnostima započet će se odgovarajuće obilježavanje prirodnih vrijednosti, postavljanjem informativnih tabli. Na taj se način želi, uz davanje osnovnih informacija o zaštićenom području, upozoriti posjetitelje na značaj samog objekta, ali i utjecati na način ponašanja u tom području. Ustanova će u suradnji sa stručnim institucijama pratiti zdravstveno stanje flore i faune s posebnim

naglaskom na zaštićene svojte, te po potrebi zajedno s korisnicima prostora provoditi preventivne zahvate kako bi se sačuvale temeljne odrednice zaštite.

Sufinanciranje Jedinica lokalne samoprave

Po uzoru na prošle i u ovoj godini Javna ustanova nastaviti će sufinancirati jedinice lokalne samouprave u troškovima održavanja i unapređenja zaštićenih područja Osječko-baranjske županije.

Potpota će se izvršiti na temelju dostavljenih prijedloga potrebnih aktivnosti i materijala za zaštićeno područje.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije zaštićenog područja, kao i za troškove održavanja (košnja, pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka).

a) Bilje: Park oko dvorca princa Eugena Franje od Savoye i Piemonta, godina zaštite: 1975.g., površina parka je 8,8 ha

Park je smješten u centru Bilja, 8 km udaljen od Osijeka. Projektant dvorca nije poznat kao što nije poznat ni datum nastanka parka. Izuzetne je povijesne vrijednosti, a također ima, rekreacijsku, turističku, znanstvenu i edukacijsku vrijednost. Otkop unutar parka je suh s još vidljivim ledarnikom. Također dodatnu vrijednost mu daje sačuvana jedna od četiri puškarnice. Kroz park redovito prolazi veliki broj djece jer je na rubovima parka smještena Osnovna škola. U parku je utvrđena 71 svojta drveća i grmlja, od toga 9 svojti četinjača, te 62 svojte listača, od kojih se posebno ističe Acer campestre L. (Javor klen), Cornus mas L. (Tvrđi drijen), Aesculus hippocastanum L. (Divlji kesten). Kako je park bio u vlasništvu Hrvatskih šuma, a nalazio se na području Općine Bilje održavanje je bilo bazirano samo na intereventno.

Krajem 2018.godine u suradnji s Hrvatskim šumama, Uprava šuma Osijek, izvršen je nadzor zaštićenog područja, pri čemu su označena suha i napukla stabla i grane koje je potrebno ukloniti. Uklanjanje će se izvršiti početkom 2019.godine. Nakon uklanjanja izvršiti će se pregled parka, te potpora koju će Općina Bilje dobiti bit će usmjerena za troškove održavanja sukladno s rješenjem o zaštiti parka.

b) Bilje: Travnjačka površina, godina zaštite: 2001.g., površine 0,63ha

Travnjačka površina je zadnji ostatak stepolike livade u RH, unutar kojeg se nalaze vrlo rijetke i ugrožene biljne vrste, kao što su patuljasti bademovac (*Prunus tenella*), šarena perunika (*Iris variegata*), crnkasta sasa (*Pulsatilla pratensis* subsp. *nigricans*). Zaštićeni dio Biljskog groblja obuhvaća središnju livadu koja dijeli stari od novog dijela groblja, površine 0,63ha. Travnjačka površina na Biljskom groblju je u relativno dobrom stanju.

Aktivnosti koje se planiraju realizirati u 2019.godini za područje Travnjačke površine na Biljskom groblju je izrada Zelenog katastra zaštićenog područja s pripadajućom s GIS bazom i QR kodovima. Isto tako u planu je nastaviti monitoring zaštićenog područja, s naglaskom na praćenje širenja invazivnih vrsta koje uzrokuju nepovoljne posljedice na autohtone vrste. Dio financijskih sredstava koristit će se za pregled i zamjenu konopa koji ograđuju zaštićeno područje od ostatka groblja, te održavanje informativnih tabli.

c) Čepin - Park oko dvorca Adamovich (Knobloch), godina zaštite: 1975. g., površina parka je 2,03 ha

U parku je utvrđeno 45 svojti drveća i grmova, od kojih se posebno ističu *Ginkgo biloba* L., *Pinus strobus* L. (Weymouthov bor), *Cornus mas* L. (Tvrđi drijen) i *Sorbus torminalis* L. (Brekinja mukinja).

Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u vrlo lošem stanju. Ostalo je vrlo malo izvornog drveća i grmlja. Posađeni voćnjak je zarastao i zapušten. Ministarstvo zaštite okoliša i energetike provedenom revizijom utvrdilo je da je u parku nestalo razloga za zaštitu, te je predložilo pokretanje postupka skidanja zaštite.

Unatoč tome Ustanova je izvršila procjenu stanja drveća i grmlja prilikom čega je napravljena procjena potrebnih mjera za sanaciju. Potpora će se izvršiti na temelju dostavljenih prijedloga potrebnih aktivnosti i materijala za zaštićeno područje.

Aktivnosti koje se planiraju realizirati u 2019.godini za područje za parka u Čepinu, prije svega su angažiranje geodeta koji bi izmjerili obuhvat parka, te utvrdili da li ima odstupanja od godine zaštite, koja se navodi u Rješenju od 1975.godine. Isto tako potrebno je angažirati ovlaštenog krajobraznog arhitekta koji bi napravio kompletnu procjenu stanja parka, na osnovu čega bi se izradila Studija i Projekt obnove.

d) Dalj - park uz Patrijaršiju, godina zaštite: 1973. g., površina parka je 1,21 ha

Specifičan je ne samo po svojoj veličini, već i po svome položaju, ali i cjelini koju tvore Patrijarški dvor, park i Dunav. Sama kulisa Dunava je neprocjenjivo blago parka, s kojim još ipak treba raditi, uključujući zaljevanje, oblikovanje travnjačke površine, postavljanje komunalne opreme. Komunalna služba uredno obavlja posao održavanja i uređivanja parka, te im je cilj vratiti izvorni oblik parka. U parku je utvrđena 21 svojta drveća i grmlja, od kojih se posebno ističu Ginkgo biloba L., Cornus mas L. (Tvrđi drijen), Acer campestre L. (Javor klen), Sophora japonica L. (Japanska sofora).

Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u dobrome stanju, da se uređuje u skladu sa Studijskom podlogom, te propisanim uvjetima zaštite prirode.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (košnja, pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka), te za uređenje panja autohtonog stabla u parku s posebno naznačenim godinama života stabla i povijesnim događajima iz tog razdoblja (životni vijek stabla).

e) Značajni krajobraz Erdut, godina zaštite: 1974. g., površina je: 160,00 ha

Sukladno Zakonu o zaštiti prirode (Narodne novine 80/13) „Značajni krajobraz je prirodni ili kultivirani predjel velike krajobrazne vrijednosti i biološke raznolikosti ili kulturno-povijesne vrijednosti, ili krajobraz očuvanih jedinstvenih obilježja karakterističnih za pojedino područje, namijenjen odmoru i rekreaciji ili osobito vrijedni krajobraz.“

Kontaktno područje nalazi se na potezu između Aljmaša i Erduta. Specifično je područje s oštro urezanim lesnim padinama prema Dunavu visine 70 metara s bogatim vinogradima koje se na ovom području uzgajaju već stoljećima. Unutar Značajnog krajobraza Javna ustanova je u sklopu projekta EU NATURA 2000 NIP uredila Poučnu stazu. Poučna staza dužine je 2 km, sadrži 1 vidikovac Orla štekavca i 2 razgledišta Čaplje dangube i Čubastog gnjurca , te niz vrtnih elemenata, od kojih se ističu Stepenice zdravlja, klupe i informativne table.

Redovitim nadzorom područja utvrđeno je dobro stanje Značajnog krajobraza i Poučne staze. Planirana financijska sredstva bit će utrošena za obnovu informativnih tabli, postavljanje platna za jarbol (na dvostrukom razgledištu), održavanje stepenica zdravlja, dvostrukog razgledišta, vidikovca i klupa, održavanje užadi.

Odobrenjem projekta za sufinanciranje iz sredstava Promicanje održivog razvoja prirodne baštine, dana 20.srpnja 2018.godine započela je realizacija projekta Zelene staze Dunava i Drave.

Vrijednost projekta je 17,2 milijuna kuna, pri čemu će se provesti slijedeće aktivnosti:

- Uvođenje sustava i opreme za evidenciju i praćenje posjetitelja

- Uvođenje mjera za praćenje ciljnih vrsta i staništa Erdut
- Uređenje dviju ekološko-edukativna staza (Erdut – Porić i Belišće)
- Izgradnja i opremanje centra za posjetitelje s hostelom Belišće,
- Uređenje odmorišta Drava i veslališta Matija Ljubek
- Izgradnja vodenice na rijeci Dravi
- Oprema za sve partnere, te ostale aktivnosti

Cilj projekta je povećanje privlačnosti i obrazovnog kapaciteta uz uspostavu boljeg upravljanja posjetiteljima na području Zelenih staza Dunava i Drave, te razvijanje javne svijesti o važnosti očuvanja bioraznolikosti kroz promociju zaštićenog krajobraza Erdut, Regionalnog parka Mura-Drava i ekološke mreže Natura 2000.

f) Donji Miholjac - Park oko dvorca Hillebrand von Prandau i Mailath, godina zaštite: 1958. g., površina parka je: 9,63 ha

Specifični park u kojem je utvrđeno 86 svojiti drveća i grmlja od toga 19 četinjača i 67 listača, od kojih se posebno ističu *Cornus mas L.* (Tvrđi drijen), *Carpinus betulus L.* (obični grab), *Quercus robur L.* (Hrast lužnjak), pojedine sorte jabuka, krušaka, šljiva. Poseban detalj u parku je ostatak staklenika i stari rasadnik u Neteči koji se obnavlja sredstvima Ministarstva kulture. Javna ustanova je u 2014. godini unutar parka uredila poučnu stazu na kojoj su označene specifičnosti parka.

Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u dobrome stanju, da se uređuje u skladu sa Studijskom podlogom, te propisanim uvjetima zaštite prirode.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka), te za pregled i popravak informativnih tabli.

g) Đakovo:

Sukladno pozivu grada Đakova za sudjelovanje u izradi intervjenskog plana grada Đakova, Ustanova dala je prijedloge (u kojima će aktivno surađivati s gledišta zaštite prirode):

Tema	Aktivnost
Turizam – Zaštita prirode	Obilježavanje značajnih datuma za zaštitu prirode i okoliša
Zaštita prirode	Izrada projekta uređenja za Perivoj J.J. Strossmayera i Mali park
Zaštita prirode	Izrada QR koda i zeleni katastar stabala, grmova za Perivoj J.J. Strossmayera i Mali park
Zaštita prirode	Postavljanje QR pločica u Perivoj J.J. Strossmayer i Mali park
Ekološka poljoprivreda	Solidarna ekološka tržnica u Đakovu - povezivanje lokalnih ekoloških proizvođača hrane koji imaju certificirane ekološke proizvode.
Zaštita prirode	Izgradnja šumskog vrta/ uzgoj voćkarica

Isto tako u proračunu Ustanove planirana su financijska sredstva za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parkova).

Đakovo - perivoj J.J. Strossmayera, godina zaštite: 1968., površina parka je: 8,65 ha

Svojevrsan mini arboretum od 70 svojti drveća i grmlja, od kojih 14 četinjača i 56 listača, u kojem se mogu proučavati kako autohtone, tako i alohtone vrste uključujući i egzote. Na području perivoju zabilježene su vrlo vrijedne svojte, od kojih posebno ističemo *Castanea sativa* Mill. (Europski pitomi kesten), *Acer campestre* L. (Javor klen) i *Thuja orientalis* L. (Tuja).

Unutar perivoja nalazi se pozornica za održavanje Đakovačkih vezova. Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u dobrome stanju, da se uređuje u skladu sa Studijskom podlogom, te propisanim uvjetima zaštite prirode.

Đakovo - Mali park, godina zaštite: 1970., površina parka je: 1,01 ha

Mali park je omeđen ulicama Josipa Kozarca, Petra Katančića, Frankopanskom ulicom i ulicom bana Jelačića. Unutar parka određeno je 15 svojti drveća i grmlja - listača, od kojih se posebno ističu, *Acer campestre* L. (Javor klen), *Quercus robur* L. (Hrast lužnjak), okruglo oblikovani šimšir i cvjetne gredice. Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u dobrome stanju, da se uređuje u skladu sa Studijskom podlogom, te propisanim uvjetima zaštite prirode.

h) Kneževo - park Marije Christine, godina zaštite: 1976., površina parka je: 14,05 ha

Park u Kneževu smješten je uz cestu koja vodi na granicu Republike Hrvatske s Republikom Mađarskom. Svojim nezaštićenim dijelom nalazi se u središtu samog mjesta. U parku je utvrđeno 59 svojti drveća i grmlja, od kojih 17 četinjača i 42 listača, od kojih se posebno ističu najveća američka maklura na ovim prostorima - *Maclura pommifera* L., *Pinus sylvestris* L. (Obični bor), *Thuja orientalis* L. (Obična azijska tuja), *Aesculus hippocastanum* L. (Divlji kesten).

Redovitim nadzorom utvrđeno je loše stanje parka. Održavanje i upravljanje parkom otežava vlasništvo, nekoliko vlasnika (Belje, katolička i pravoslavna crkva i Republika Hrvatska). Općina Popovac (iako nije vlasnik) putem komunalnog poduzeća uređuje park u skladu sa svojim mogućnostima.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka).

i) Našice - perivoj oko dvorca, godina zaštite: 1963. g. površina parka je: 34,34 ha

Dvorac s Perivojem smješten je na Kvaternikovom trgu u Našicama. Unutar parka određeno je 56 svojti drveća i grmlja, od kojih 13 četinjača i 43 listača; *Ginkgo biloba* L. (Ginko), *Pinus strobus* L. (Weymounthov bor), *Pinus nigra* (Austrijski crni bor), *Acer campestre* L. (Javor klen), *Cornus mas* L. (Tvrđi drijen).

Redovitim nadzorom utvrdili smo da je park u dobrome stanju. Unutar perivoja svake godine se održava manifestacija Slavonske šume, te ostali sajmovi, te kao takav ima rekreacijsku, turističku, znanstvenu i edukacijsku vrijednost.

Grad Našice naručio je za perivoj Studijsku podlogu sadašnjeg stanja, te Studiju obnove. Studija je usklađena s uvjetima zaštite prirode, te u skladu s njom perivoj će se i obnavljati.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija,

uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka).

j) Valpovo – park oko dvorca Prandau Normann, godina zaštite: 1958.g., površina parka je: 24,88ha

Park oko dvorca obrubljen je ulicama A.M. Reljkovića, Matije Gupca, Osječkom, Ive Lole Ribara i južnom zaobilaznicom. Određeno je 95 svojiti drveća i grmlja, od kojih 16 četinjača i 79 listača.. Pinus nigra (Crni bor), Pinus strobus (Weymouthov bor), Pinus sylvestris L.(Obični bor), Acer campestre L.(Javor klen), Cornus mas L.(Tvrđi drijen), Castanea sativa Mill.(Europski pitomi kesten).Redovitim nadzorom utvrđeno je lošije stanje parka. Unutar parka ima dosta sušaca koje je potrebno zamijeniti s novim sadnicama.

Planirana financijska sredstva bit će utrošena za nabavku biljnog materijala u svrhu obnove i revitalizacije, kao i za troškove održavanja (pregled stanja stabala, fitosanitarna intervencija, uklanjanje suhih i napuklih grana i obnova biljnog fonda; introdukcija vrsta, sukladno s rješenjem o zaštiti parka).

Odobrenjem projekta za sufinanciranje iz sredstava Promicanje održivog razvoja prirodne baštine, dana 20.srpnja 2018.godine započela je realizacija projekta Parkovni biseri Slavonije. Ustanova na projektu sudjeluje kao partner broj 2.

Vrijednost projekta je 24 milijuna kuna, pri čemu će se provesti slijedeće aktivnosti:

- Postavljane 3 vrtne sjenice sa elektroinstalacijama, 2 pergole sa zaštitnim ceradama, postavljena 21 klupa, 2 stilizirane urbane klupe, 3 koša za otpatke, šumarska knjiga, 1 stol od deblovine sa 8 pripadajućih klupa, 5 info tabli, 5 info tabli s opisima na poziciji razgledišta, te 15 putokaza.
- Nabava oprema za rasvjetu i ozvučenje.
- Izgradnja i postavljanja novog pješačkog mosta u parku u Našicama
- Izgradnja i opremanje informacijsko posjetiteljskog centra u parku u Našicama
- Adaptacija i opremanje poslovne zgrada za potrebe uspostave informacijsko posjetiteljskog centra u parku u Valpovu
- Izgradnja/obnova edukativno-tematske staza 5.395,16 m i postavljanje rasvjeta uz stazu u parku u Našicama
- Izrada i implementacija GIS sustava s potrebnom opremom za funkcioniranje u parkovima u Našicama i Valpovu te ostale aktivnosti

Cilj projekta je ojačati društveno-gospodarski razvoj Našica i Valpova kroz održivo korištenje parkova, razvoj specijalizirane ponude portfelja turističkih proizvoda ciljanih prema određenim tržišnim segmentima te veću uključenost lokalne zajednice.

Ostale aktivnosti u poglavlju održavanja/očuvanja:

- Stručan nadzor svih zaštićenih područja s kojima upravljamo
- Prijava na fondove EU za osiguravanje potrebnih sredstava za praćenje smjernica koje su propisane izrađenom Studijom zaštite obnove i revitalizacije Perivoja Kralja Tomislava u Osijeku /Spomenika Parkovne Arhitekture/ i Parka Kralja Petra Krešimira IV u Osijeku
- Pregled i zamjena oštećenih QR pločica u Parku Kralja Petra Krešimira IV
- Obilježavanje značajnih datuma u zaštiti prirode (Međunarodni dan vlažnih staništa, Međunarodnog dana biološke raznolikosti, Dan rijeke Dunav, Dan rijeke Drave, Dana planeta zemlja, Europska Noć šišmiša i ostalih)
- upotpunjavanje baze podataka o stanju i ugroženosti flore i faune u Osječko-baranjskoj županiji,

- upotpunjavanje baze podataka o istraživanjima na području Osječko-baranjske županije,
- pomoć vlasnicima kuća i gospodarskih zgrada koji zbog štete uzrokovane težinom gnijezda žele ukloniti gnijezdo na platformu; pomoć se odnosi na stručno savjetovanje i suradnju s Ministarstvom zaštite okoliša i prirode koji izdaju rješenje o načinu suradnja s Centrom za zbrinjavanje strogo zaštićenih životinja u Ruščici,
- Suradnja sa HEP-om (premještanje gnijezda na platforme)
- Suradnja sa Hrvatskim šumama
- Edukacija lokalnog stanovništva o važnosti održavanja i očuvanja prirodnih vrijednosti
- Suradnja s nadležnim institucijama,
- Suradnja s upravnim tijelima Županije,
- Suradnja s Hrvatskim vodama (Program radova održavanja u području zaštite od štetnog djelovanja voda i održivog korištenja).

4. PROMICANJE:

Promicanje zaštićenih prirodnih vrijednosti, mogućnosti održivog razvoja takvih područja i važnosti očuvanja biološke raznolikosti nesumnjivo je važan cilj i dio strategije Javne ustanove. U tu svrhu planira se organiziranje prezentacije Ustanove i zaštićenih lokaliteta da bi se povećala senzibilnost za zaštitu prirode. Za potrebe promicanja prirodnih vrijednosti predviđena je izrada odgovarajućih plakata, tabli i sličnih publikacija promotivnog i edukativnog sadržaja, ovisno o trenutnim aktivnostima Ustanove.

Planira se obilježavanje važnijih datuma u zaštiti prirode (Međunarodni dan močvare i močvarnih staništa, Svjetskog dana voda, Dana planeta Zemlje, Međunarodni dan biološke raznolikosti, Svjetskog dana ptica selica, Dana zaštite prirode, Svjetskog dana životinja, Dana rijeka Drava i Dunav). Osnovni cilj obilježavanja značajnih datuma u zaštiti prirode je upoznavanje javnosti i pdizanja razine svijesti o vrijednostima i značajnostima zaštićenih područja i svojti, te na koji način dionici mogu u svojim redovnim aktivnostima utjecati na očuvanje i poboljšanja stanja.

Isto tako, dionici, ljubitelji prirode i ostala zainteresirana javnost će na internet stranici www.obz-zastita-prirode.hr moći naći sve najvažnije podatke o zaštićenim područjima, svojstama, projektima, na koji način i kako se ponašati u prirodi, te i na taj način imati priliku da svojim sugestijama utječu na rad same ustanove i daju doprinos zaštiti prirode.

- suradnja s školama, ljubiteljima prirode i promoviranje projekata Javne ustanove,
- kontinuiranim edukacijskim aktivnostima podizati razinu svijesti lokalnog stanovništva o zaštiti prirode, invazivnim i autohtonim vrstama, kroz komunikaciju s lokalnim medijima, preko web stranice JU, školama u prirodi, izrade promotivnih brošura i info tabli,
- osiguravanje kontinuirane edukacije djelatnika Javne ustanove u skladu s potrebama njihovih službi.

5. KORIŠTENJE:

Korištenje prirodnih vrijednosti mora se temeljiti na principima održivosti, a na dobrobit sadašnjih i budućih naraštaja. Korištenje prirodnih vrijednosti u komercijalne svrhe, vodeći računa o održivom razvitku, koji ne bi išao na štetu zaštite prirode. Osnovni čimbenici su atraktivnost i zanimljivost prirodnih i krajobraznih vrijednosti zaštićenog područja. Važan čimbenik je opremljenost i uređenost prostora i kvaliteta popratne ponude, te osnovna infrastruktura za prihvat gostiju, što naša zaštićena područja nemaju.

Praćenje vrsta, inventarizacija i monitoring vrsta:

U cilju praćenja stanja (monitoring) ciljnih vrsta i stanišnih tipova, njihove ugroženosti, Javna ustanova u 2019.g. planira provoditi slijedeće aktivnosti:

- **Monitoring ciljne vrste Bijela roda - Ciconia ciconia.** Monitoring Javna ustanova provodi u suradnji s Hrvatskim društvom za zaštitu ptica i prirode i HAOP-om. U sklopu monitoringa, provodi se i projekt "Zaštita i očuvanje Bijele rode - Ciconia ciconia u OBŽ" koji Javna ustanova provodi u suradnji s Fondom za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Vlasnicima kuća i gospodarskih zgrada na čijim se krovovima nalazi gnijezdo bijele rode isplaćuje naknadu u visini od 700 kn po gnijezdu,
- **Monitoring ciljne vrste zmijske Žuta poljarica - Dolichophis caspius** na zaštićenim područjima Osječko-baranjske županije. Javna ustanova provodi u suradnji s Hrvatskim herpetološkim društvom - Hyla, a podatke o istraživanju proslijedit će HAOP-u na zajednički sustav informiranja,
- **Monitoring ciljnih vrsta Čaplje – Ardeidae.** Javna ustanova provodit će u suradnji s Udrugom Biom iz Zagreba, a podatke o istraživanju proslijedit će HAOP-u na zajednički sustav informiranja,
- **Zimsko prebrojavanje ptica močvarica** na rijeci Dravi i Dunav i ribnjacima
- **Monitoring i inventarizacija stanja flore i faune za područje Posebnog ornitološkog rezervata Podpanj**
- **Monitoring flore na Biljskoj stepi** provodit će se u suradnji s Odjelom za Biologiju Sveučilišta J.J.Strossmayera u Osijeku, a podatke o istraživanju proslijedit će HAOP-u na zajednički sustav informiranja.
- **Monitoring šišmiša** u Osječko-baranjskoj županiji. Monitoring se provodio na području cijele OBŽ s naglaskom na crkve, kule i dvorce.
- **Monitoring ciljanih vrsta ptica na području rijeka Drava i Dunav** (Bregunice, Vodomar, Kulik slijepić, Mala prutka, Pčelarice i grabežljivice).

Projekti Javne ustanove:

Javna ustanova aktivno se uključila u provedbu projekata, gdje iz sredstava EU (prekogranični) i tuzemnih sredstava osigurava sredstva za aktivnosti monitoringa, revitalizacije zaštićenih područja, uređenja poučnih staza i ostalo. Sve te aktivnosti, odnosno projekti imaju za cilj upoznavanja javnosti s vrijednostima zaštićenog područja i svojti.

Pri odabiru poziva za sufinanciranje, Javna ustanova odabire one pozive koje se odnose na zaštićena područja, jer takvi pozivi imaju sustav financiranja 85% iz poziva (projekta),a 15% iz vlastitih sredstava (odnosi se na plaće zaposlenih na projektu, te troškove koje proizlaze provođenjem projekta).

a) Promicanje održivog razvoja prirodne baštine:

Sukladno natječaju Promicanje održivog razvoja prirodne baštine koje će se financirati iz Europskog fonda za regionalni razvoj, J.U. agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije je kao partner sudjelovao na dva projekta:

Zelene staze Drave i Dunava, projekt grada Belišće i općine Erdut

Vrijednost projekta je 17,2 milijuna kuna, pri čemu će se provesti slijedeće aktivnosti:

- Uvođenje sustava i opreme za evidenciju i praćenje posjetitelja
- Uvođenje mjera za praćenje ciljnih vrsta i staništa Erdut
- Uređenje dviju ekološko-edukativna staza (Erdut – Porić i Belišće)
- Izgradnja i opremanje centra za posjetitelje s hostelom Belišće,
- Uređenje odmorišta Drava i veslališta Matija Ljubek
- Izgradnja vodenice na rijeci Dravi
- Oprema za sve partnere, te ostale aktivnosti

Cilj projekta je povećanje privlačnosti i obrazovnog kapaciteta uz uspostavu boljeg upravljanja posjetiteljima na području Zelenih staza Dunava i Drave, te razvijanje javne svijesti o važnosti očuvanja bioraznolikosti kroz promociju zaštićenog krajobraza Erdut, Regionalnog parka Mura-Drava i ekološke mreže Natura 2000. Projekt je započeo 20.srpnja 2018.godine.

Parkovni biseri Slavonije, projekt gradova Našice i Valpovo

Vrijednost projekta je 24 milijuna kuna, pri čemu će se provesti slijedeće aktivnosti:

- Postavljane 3 vrtne sjenice sa elektroinstalacijama, 2 pergole sa zaštitnim ceradama, postavljena 21 klupa, 2 stilizirane urbane klupe, 3 koša za otpatke, šumarska knjiga, 1 stol od deblovine sa 8 pripadajućih klupa, 5 info tabli, 5 info tabli s opisima na poziciji razgledišta, te 15 putokaza.
- Nabava oprema za rasvjetu i ozvučenje.
- Izgradnja i postavljanja novog pješačkog mosta u parku u Našicama
- Izgradnja i opremanje informacijsko posjetiteljskog centra u parku u Našicama
- Adaptacija i opremanje poslovne zgrada za potrebe uspostave informacijsko posjetiteljskog centra u parku u Valpovu
- Izgradnja/obnova edukativno-tematske staza 5.395,16 m i postavljanje rasvjeta uz stazu u parku u Našicama
- Izrada i implementacija GIS sustava s potrebnom opremom za funkcioniranje u parkovima u Našicama i Valpovu te ostale aktivnosti

Cilj projekta je ojačati društveno-gospodarski razvoj Našica i Valpova kroz održivo korištenje parkova, razvoj specijalizirane ponude portfelja turističkih proizvoda ciljanih prema određenim tržišnim segmentima te veću uključenost lokalne zajednice. Projekt je započeo 20.srpnja 2018.godine.

- a) **Ecosystem Services Assessment of Wetlands in Croatia-Serbia cross border region – EcoWET.** Projekt je prijavljen na prekogranični INTERREG IPA SRB-HR poziv. Javna ustanova sudjeluje na projektu kao partner br. 4, a nositelj projekta je Pokret Gorana iz Srbije. Glavni cilj projekta je doprinijeti zaštiti i održivom korištenju močvarnih ekosustava u poplavne doline Dunava u Hrvatskoj – Srbija prekograničnoj regiji i vrednovanja njihovih usluga ekosustava. Močvare igraju ključnu ulogu u pružanju važnih ekosustava (najvažniji su obrana od poplava, pročišćavanje vode, proizvodnja ribe, osigurati uvjete za razvoj ekoturizma) za ljude i značajno pridonosi bogatoj biološkoj raznolikosti na lokalnoj, regionalnoj i globalnoj razini. Kao jedan od partnera, sudjelovat ćemo u radionicama s dionicima, s ciljem unapređenja upravljanja i održivog razvoja močvarnih ekosustava u prekograničnom području, poboljšanja međusektorske, lokalne i regionalne suradnje i komunikacije kroz izgradnju kapaciteta i umrežavanje aktivnosti, te poboljšanje javne svijesti o važnosti močvarnih ekosustava. Možda ubaciti malo detalja o trajanju i završetku projekta !
- b) **Transboundary Management Programme for the planned 5-country Biosphere Reserve “Mura-Drava-Danube”, acronim: CoopMDD.** Projekt se financira iz prekograničnog INTERREG Danube Transnational Programma. Javna ustanova sudjeluje na projektu kao partner br. 6, a nositelj projekta je WWF Austrija. Projektom se istražuju Čaplje (Ardenidae)

na NATURA 2000 području Aljmaški rit, te u sklopu istraživanja izradit će se lokalni Akcijski plan za područje Aljmaškog rita i kao zasebni materijal, izradit će se Akcijski plan za Čaplje za područje Regionalnog parka u Osječko-baranjskoj županiji. Od ostalih aktivnosti koje će se provoditi: izrada fotografija Čaplji i područja provedbe projekta, izrada slikovnica, izrada River S'cool na području stare Drave u mjestu Sarvaš. River S'cool čini mrežu edukativnih programa i objekata koji će imati svi partneri u projektu duž budućeg UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav. Kako bi škole bile uniformirane na području UNESCO Rezervata Biosfere Mura-Drava-Dunav, izraditi će se četiri zajednička elementa (jarbol, učionica na otvoren, smjerokaz /putokaz i infoable). Pored toga Ustanova će postaviti jednu osmatračnicu za ptice i kupiti teleskop.

- c) **Projekt izrade i postavljanja QR kodova u zaštićenim parkovima Županije.** Po uzoru na projekt Interaktivni vodič u Perivoju Kralja Petra Krešimira IV u Osijeku i pozitivnim odjecima, Javna ustanova i u 2018. godini nastavlja projekt postavljanja QR kodova u zaštićenim parkovima.
- d) **Nastavak uređenja ornitološkog rezervata Podpanj,** postaviti će se putokazi, koševi za smeće, klupe. Sredstva za nastavak održavanja i uređenja ornitološkog rezervata revitaliziranog provedbom projekta 3 rijeke = 1 cilj, nastojat ćemo osigurati sufinanciranjem Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Navesti planirane aktivnosti u smislu dovođenja vode u rezervat i revitaliziranje postojećih izvora na području istog.
- e) **Uspostava okvira za upravljanje ekološkom mrežom Natura 2000.** Projekt će se realizirati iz bespovratnih sredstava iz Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija za razdoblje 2014.-2020. iz specifičnog cilja 6iii 2.1. „Uspostava okvira za održivo upravljanje bioraznolikošću (primarno Natura 2000)“ s ciljem ostvarenja svih preduvjeta navedenih u Direktivi o staništima prema rokovima određenim u Direktivi, odnosno definiranje potrebnih mjera očuvanja i određivanje posebnih područja očuvanja temeljem članka 56. Zakona o zaštiti prirode (Narodne novine, broj 80/13). Nositelji Projekta su Ministarstvo i Hrvatska agencija za okoliš i prirodu dok su javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima prepoznate kao pridruženi partner na Projektu imajuću u vidu zakonsku obvezu upravljanja područjima ekološke mreže. Ministarstvo se obvezuje financirati sve opravdane troškove Projekta bespovratnim sredstvima u iznosu od 100% prihvatljivih izdataka Projekta. Javna ustanova će projektom aktivno surađivati s: konzultantima i dobavljačima opreme angažiranim na Projektu, svim dionicima u izradi planova upravljanja Natura 2000 područjima, suorganizirat će radionice koje će voditi angažirani konzultanti, organizirat će sve ostale potrebne sastanake i terenske obilaske u svrhu izrade planova upravljanja područjima ekološke mreže Natura 2000, te izraditi nacrt planova upravljanja Natura 2000 područjima spremnih za upućivanje u javnu raspravu. Treba navesti koristi koje će imati JU od projekta(vozilo, plovilo i ostala oprema)
- f) **Projekt izrade i opremanja Prirodoslovnog muzeja i Botaničkog vrta u Osijeku:**
Aktivnosti Javne ustanove agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije:
- osnivanje povjerenstva koje sačinjavaju predstavnici iz slijedećih ustanova: Konzervatorski odjel Ministarstva kulture u Osijeku, Grad Osijek, Javna ustanova za obnovu Tvrđe, Upravni odjel za prostorno planiranje i zaštitu okoliša OBŽ, Viši inspektor zaštite prirode, Šumarski inspektor i Javne ustanove agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije.
- g) **DANUBE parksCONNECTED:** Cilj projekta: primjena strategije i aktivnosti vraćanja i održavanja povezanosti u svim elementima staništa uz rijeku Dunav. Javna ustanova agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije je punopravna članica Danubeparks asocijacije od 2018.godine, a na ovome projektu je partner promatrač.

PROJEKTI JAVNE USTANOVE U UFAZI PRIJAVE I OČEKIVANJA REZULTATA:

a) Projekt Mineralogical Composition and protection of bee-eaters nesting host-rocks, Acronim: Minica: Istraživanje Pčelarica u prekogračnom području Hrvatske i Srbije:

Cilj projekta: uređenje i promicanje prekograničnog pristupa regionalnom pitanju zaštite Pčelarica. Planira se razvoj jedinstvenog sustava prekograničnog nadzora, kao i stvaranje zajedničkog akcijskog plana za zaštitu vrsta.

Aktivnosti Javne ustanove agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije:

- monitoring stanja kolonija Pčelarica
- nabavka čamca s vanbrodskim motorom i prikolicom
- nabavka termovizijske kamere
- nabavka računala-tableta
- nabavka mobitela
- nabavka dalekozora
- nabavka fotoaparata Nikon 850D s teleobjektivom 200x500mm
- nabavka kamere s zoom 30x, fullhd
- nabavka kamere s flexi kablom i svjetiljkom
- nabavka terenske opreme (odjeća,obuća i dr)
- nabavka Drona
- nabavka stativa za dalekozore

Ukupna vrijednost projekta: 1.903.243,80€, aktivnosti Javne ustanove agencije za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije iznose: 311.326,98 €

b) Krajobrazno uređenje šumske poučne staze Kolođvar : Projekt je prijavljen na natječaj iz programa ruralnog razvoja republike Hrvatske, 8.5.2 „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture“ iz mjere 8 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma”, podmjere 8.5 „Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava”.

Cilj projekta: Uređenje poučne staze uz kulu Kolođvar te na taj način povećati turističke kapacitete područja općina Antunovac i Čepin te cijele Osječko-baranjske županije.

Aktivnosti projekta:

- geodetski radovi
- uređenje trase staze
- biološki radovi
- uređenje i postavljanje vidikovca
- izrada i postavljanje šumarske knjige
- izrada i postavljanje stolova od deblovine
- izrada i postavljanje klupa od deblovine
- izrada i postavljanje info tabli
- izrada i postavljanje putokaza

Ukupna vrijednost projekta: 729.903,86 kuna.

c) Krajobrazno uređenje šumske poučne staze Borovik: Projekt je prijavljen na natječaj iz programa ruralnog razvoja republike Hrvatske, 8.5.2 „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture“ iz mjere 8 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i

poboljšanje održivosti šuma”, podmjere 8.5 „Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i okolišne vrijednosti šumskih ekosustava”.

Cilj projekta: Uspostava i uređenje šumske poučne staze sa odmorištima, vidikovcem, edukacijskim i informacijskim tablama, smjerokazima, a sa fokusom na šumu i krajobrazni sklop. Temeljni cilj je promicanje održivog razvoja prirodne baštine. Koncept se zasniva na afirmativnoj prezentaciji šuma i krajobraznog sklopa, specifičnog locusa Borovik. Strateški ciljevi uključuju: Zaštitu prirode i karaktera krajobraza, okvir za održivi razvoj i revitalizaciju pomenutog prostora, mnogostruke koristi lokalnom stanovništvu i zajednici /socijalne, ekonomske i ekološke dobiti.

Aktivnosti projekta:

- geodetski radovi
- uređenje trase staze
- biološki radovi
- uređenje i postavljanje vidikovca
- izrada i postavljanje šumarske knjige
- izrada i postavljanje stolova od deblovine
- izrada i postavljanje klupa od deblovine
- izrada i postavljanje info tabli
- izrada i postavljanje putokaza

Ukupna vrijednost projekta: 741.921,00 kuna.

- d) Ecosystem Services Assessment of Wetlands in Croatia-Serbia cross border region – EcoWET 2: INTERREG IPA Serbia –Croatia;** Cilj projekta je: Nastavak aktivnosti iz projekta ECOWET 1
- e) Projekt s Zeleni Osijek - Norveški fond:** Aktivnosti projekta: zaštita prirode, održivo korištenje močvarnih ekosustava.
- f) Projekt Adrion s Građevinskim fakultetom Osijek:** Projekt je prijavljen na INTERREG IPA Serbia –Croatia. Javna ustanova agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije sudjeluje na projektu kao podupirući član projektnog tima projekta Drought identification and management of natural ECO-systems.
- g) Projekt revitalizacije Malog Sakadaša:** Partneri na projektu: Javna ustanova agencija za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima na području Osječko-baranjske županije, PP Kopački- rit, Hrvatske vode, Općina Bilje, Udruga tradicijskih ribara i Ribolovna zajednica Baranje. Cilj projekta: održivo korištenje jezera Mali Sakadaš i povećanje broja posjetitelja. Projekt je u fazi pripreme za prijavu na neki od fondova.
- h) Projekt NATURAVITA:** Projekt NATURAVITA („Razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskog zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima u dunavsko-dravskoj regiji – Naturavita“). Projekt će se provoditi na šumskom zemljištu na području Regionalnog parka Mura-Drava i PP Kopački rit. Cilj projekta je razminiranje, obnova i zaštita šuma i šumskih zemljišta u zaštićenim i Natura 2000 područjima u dunavsko-dravskoj regiji razminiranjem i obnovom šuma, unaprjeđenjem protupožarne zaštite šuma, promocijom ekosustavnih usluga te očuvanjem vodnih resursa. Za projekt NATURAVITA u više navrata održan je sastanak tima za prijavu projekta i terenski obilazak (demonstracija) završnih aktivnosti na projektu razminiranja inundacijskog pojasa rijeke Drave na području općine Jagodnjak, Darda i Petrijevci.

- i) Strategija zaštite prirode i održivog razvoja općine Levanjska Varoš:** Projekt je prijavljen na natječaj iz programa ruralnog razvoja republike Hrvatske, 8.5.2 „Uspostava i uređenje poučnih staza, vidikovaca i ostale manje infrastrukture“ iz mjere 8 „Ulaganja u razvoj šumskih područja i poboljšanje održivosti šuma“, podmjere 8.5 „Potpora za ulaganja u poboljšanje otpornosti i ekološke vrijednosti šumskih ekosustava“. Cilj projekta: Uspostava i uređenje šumske poučne staze sa odmorištima, vidikovcem, edukacijskim i informacijskim tablama, smjerokazima, a sa fokusom na šumu i krajobrazni sklop. Temeljni cilj je promicanje održivog razvoja prirodne baštine. Koncept se zasniva na afirmativnoj prezentaciji šuma i krajobraznog sklopa, specifičnog locusa Borovik. Strateški ciljevi uključuju: Zaštitu prirode i karaktera krajobraza, okvir za održivi razvoj i revitalizaciju pomenutog prostora, mnogostruke koristi lokalnom stanovništvu i zajednici /socijalne, ekonomske i ekološke dobiti.

Aktivnosti projekta:

- Proizvodnja školovanih stabala za zamjensku sadnju u parkovima i perivojima
- Proglašenje zaštićenog područja kao Spomenik prirode (Arnautovi hrastovi)
- Vjerski turizam
- Seoski turizam
- Sport i rekreacija
- Lječilišni turizam
- Edukacija i uključivanje lokalnog stanovništva u zaštitu prirode i održivo korištenje prirodnih dobara

ZAKLJUČAK:

Sve planirane zahvate i aktivnosti, Javna ustanova će provoditi u skladu sa Zakonom o zaštiti prirode ("Narodne novine" broj 80/13 i 15/18.)

Provodit će i druge potrebne zahvate, sukladno nastaloj situaciji te sukladno vlastitim mogućnostima, a koji nisu predviđeni ovim Programom.

Prema članku 204. Zakona o zaštiti prirode i članka 12. Statuta Javne ustanove financira se iz proračuna Županije iz proračuna osnivača Javne ustanove Osječko-baranjske županije.

